

De ongedeelde stad

Jacqueline Schoemaker (auteur)
Uitgegeven door Onomatopee in 2012

Schoemaker loopt in kaarsrechte lijnen door een stad. Ze observeert en ondergaat de ruimte. De inzichten die hieruit voortkomen, raken aan de betekenis van 'gemeenschap'. Over het opschuiven van de grenzen tussen gecontroleerde en niet-gecontroleerde ruimte, de interactie tussen een individuele gebruiker en de geplande omgeving. (samenvatting)

Stadssamenleving | Steden ; sociologie

Boek

Niet beschikbaar in
Vlaamse bibliotheken

Recensie

Bij het doorbladeren van *De ongedeelde stad* vallen de zwart-witkaarten van Amsterdam op die als abstracte pentekeningen het tweede hoofdstuk beslaan. De eerste kaart bevat evenwijdige lijnen die om de vijfhonderd meter getrokken zijn door het grondgebied van de stad Amsterdam. De tweede kaart bevat de lijnen van het traject dat effectief gelopen is in een poging om deze lijnen te volgen. Door diverse obstakels, zoals rivieren en privédomeinen, zijn deze lijnen gekarteld. De volgende kaarten inventariseren de geobserveerde elementen langs deze paden, zoals geldautomaten, beveiligingscamera's, graffiti, seksontmoetingsplaatsen, informeel gemaakte doorgangen, natuurgebieden enzovoort. Een uitgebreide legende ontbreekt, maar in het eerste essay wordt de gehanteerde methodiek, het lijnlopen, toegelicht. Het essay behelst een beschrijving van de opgedane observaties. Net zoals een voetganger geen overzicht heeft over de grotere structuur van het gebied, zo lijkt de tekst ook structuur te missen. Er is geen echte inleiding, midden en slot. Observaties, gedachten en conclusies worden door elkaar verteld in een soort van poëtische dans. De vormgeving van de tekst, volledig uitgelijnde zinnen zonder witregels en tussentitels, onderstrepen de horizontale benadering. Zo wordt zowel de geplande stad (deze van planners en stedenbouwkundigen) als de ongeplande stad (de toegeëigende stad door de gebruikers) samengevoegd tot een 'ongedeelde stad'. Diverse informele functies, zoals hangplekken van tieners, ontmoetingsplekken van homoseksuelen of overnachtingsplekken van daklozen, verschijnen zo op de radar. Ook problemen die de observator tegenkwam tijdens het veldwerk komen aan de oppervlakte. Wanneer spreek je over graffiti? Hoe karteer je de grootte ervan?

Het derde essay behandelt een wandeling langs de A10, de ring van Amsterdam, met als leidraad een rivier die naar de zee stroomt. Het vierde en laatste essay start met citaten die teruggevonden zijn in de woonruimten van de Indische buurt in Amsterdam, gevolgd door een samenstelling van teksten uit beleidsteksten, projectvoorstellen, krantenartikelen en onderzoeksrapporten over de herwaardering van de buurt tussen 2002 en 2009. Hoe verder de tekst zich ontplooit, hoe cynischer hij wordt. Het beleid pretendeert een opwaardering van de buurt, maar egaliseert daardoor de eigenheid van de buurt die gekenmerkt wordt door een enorme diversiteit en gekleurdeheid, in zowel gebruikers en winkelapparaat als aangeplante boomsoorten in het straatbeeld. Alles moet geharmoniseerd worden volgens de algemene beleidsvisie van de stad.

Over de methode blijven heel wat vragen onopgelost. In welke mate steunt het lopen volgens evenwijdige lijnen op methoden uit de antropologie? Hoe schrijft dit onderzoek zich in in deze discipline? Wat is de volgende stap in het onderzoeksproces? De ongedeelde stad/The Undivided City is vooral een tweetalig kritisch kunstwerk dat de verdienste heeft de ogen te openen voor de reële gebruikte stad en vragen op te roepen over hoe planners omgaan met de publieke ruimte en erover rapporteren. Het blijft weliswaar aan de lezer om de vragen en antwoorden eruit te destilleren. [Els De Vos]

15 april 2014, Copyright (c) Vlabin-VBC, Bron: <http://www.deleeswolf.be>

Verberg tekst

Lees de bespreking op [Meer over Media](#)

Details

Titel: De ongedeelde stad
 Andere titel: The undivided city
 Auteur: Jacqueline Schoemaker
 Taal: Nederlands
 Uitgever: Eindhoven : Onomatopee, 2012
 Kenmerken: 130 p. : ill.
 ISBN: 9789078454861 (paperback)
 Doelgroep: Volwassenen

Onderwerp: Stadssamenleving, Steden ; sociologie

Rubriek: Stadsontwikkeling

SISO: 303.83

Commentaar van gebruikers

Aanmelden om je My Discoveries overzicht te bekijken

Voeg je eigen commentaar toe

Bibnet - AquaBrowser Library (c) Proquest 2014